

det omfang, den var anerkendt af det internationale samfund som en helhed. Hvis deklARATIONEN blev godkendt enstemmigt af generalforsamlingen, ville det være en begivenhed af stor politisk betydning, fordi den udgjorde en kodeks, der kunne anvendes i alle internationale relationer.

Det amerikanske indlæg lagde vægt på, at man var gået med til gennemgangen af principperne ud fra den forståelse, at den skulle være en omhyggelig analyse af retsprincipper for staters handlemåde og ikke af den „såkaldte deklARATION om principperne for fredelig sameksistens“. Da visse stater havde lagt politiske overtoner ind i det sidstnævnte begreb, havde han med tilfredshed bemærket, at udvalget ikke havde gjort det samme. Iøvrigt konstaterede han bl. a., at reglerne vedrørende ikke-indblanding i interne stridigheder ikke begrænsede retten til at yde militær hjælp til en anden stats lovlige regering, at princippet om samarbejde mellem staterne byggede på reciprocitetsbegrebet, og at afsnittet om selvbestemmelse ikke var udformet således, at det gav en stat ret til at intervenere militært for at støtte en oprørsbevægelse.

I det sovjetiske indlæg blev der givet fuld støtte til deklARATIONsudkastet, fordi det „genspejlede de socialistiske staters almindelige politik, der gik ud på at fremme verdensfreden, folkenes ret til uafhængighed og suverænitet samt internationalt samarbejde“. Efter sovjetisk opfattelse indeholdt dokumentet en implicit bekræftelse af princippet om fredelig sameksistens, på hvilket den sovjetiske udenrigspolitik traditionelt baserede sig. Efter den sovjetiske delegations opfattelse udgjorde den fortsatte udbygning af folkeretten, især på områder som vedrørte verdensrummet og havene, forbud mod atomsprængninger og nedrustning et stadigt mere solidt grundlag for internationale forbindelser. Vedtagelsen af deklARATIONEN ville være et skridt i retning af disse reglers overholdelse.

Udviklingslandenes indlæg var alle meget positive overfor deklARATIONEN, som af visse lande endog betegnedes som det betydeligste dokument i FN's 25-årige historie siden vedtagelsen af selve pagten. En række udviklingslande, hovedsagelig de afrikanske, ankede imidlertid over, at der ikke enten i præambelen eller i afsnittet om selvbestem-

melse indeholdtes en henvisning til kolonideklARATIONEN (1514 (XV)). Visse af de uforpligtede lande påpegede den nære sammenhæng mellem den foreliggende deklARATION og den deklARATION om fred, uafhængighed, udvikling, samarbejde og demokratisering af mellemfolkelige forhold, der var blevet vedtaget på konferencen i Lusaka den 8.-10. september 1970 mellem de alliancefri stater.

Kun Ecuador indtog en særstilling, idet dets repræsentant fremhævede, at hans land fra starten havde modsat sig det særlige udvalgs nedsættelse, fordi det tvivlede på, at en sund formulering af de 7 principper kunne foretages af regeringsrepræsentanter. Han fandt, det var væsentligt at fremhæve, at vedkommende generalforsamlingsresolutioner alle havde betegnet udvalgets arbejde som et skridt på vejen og ikke som en afsluttende autoritativ tekst. Han ankede over deklARATIONENS tekst på en række punkter og stillede krav om, at deklARATIONEN skulle indeholde en bemærkning om, at den kun var foreløbig, og at arbejdet med principperne ville blive genoptaget på 26. samling.

Den portugisiske repræsentant fandt, at det foreliggende udkast ikke levede op til forudsætningerne i resolution 1815 (XVII), hvori der taltes dels om progressiv udvikling og kodificering af folkeretten, dels om effektiv anvendelse af dennes principper. Udvalgets arbejde havde været i høj grad politisk og ikke juridisk og en generalforsamlingsresolution var kun en rekommandation og ikke en retskilde. En deklARATION om principper af en så upræcis karakter som den foreliggende ville ikke kunne sikre effektiv overholdelse af folkeretten. Han var derfor ikke i stand til at støtte deklARATIONEN.

Debatten i 6. udvalg afsluttedes med fremlæggelse af et resolutionsudkast, hvori generalforsamlingen godkender deklARATIONEN om principperne for fredelige forbindelser og samarbejde mellem staterne. Resolutionsudkastet havde oprindeligt de 31 medlemmer af særudvalget som forslagsstillere, men da der meldte sig et stort antal medforlagsstillere fra de afro-asiatiske og latinamerikanske lande, blev Danmark og Norge af de vestlige lande, der havde deltaget i særudvalgets arbejde, opfordret til at stille sig som medforlagsstillere. Efter nogen overvejelse gav man fra dansk og norsk side sin til-